

Sarajevo, 04.07.2016. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
27.06.2016.-01.07.2016.

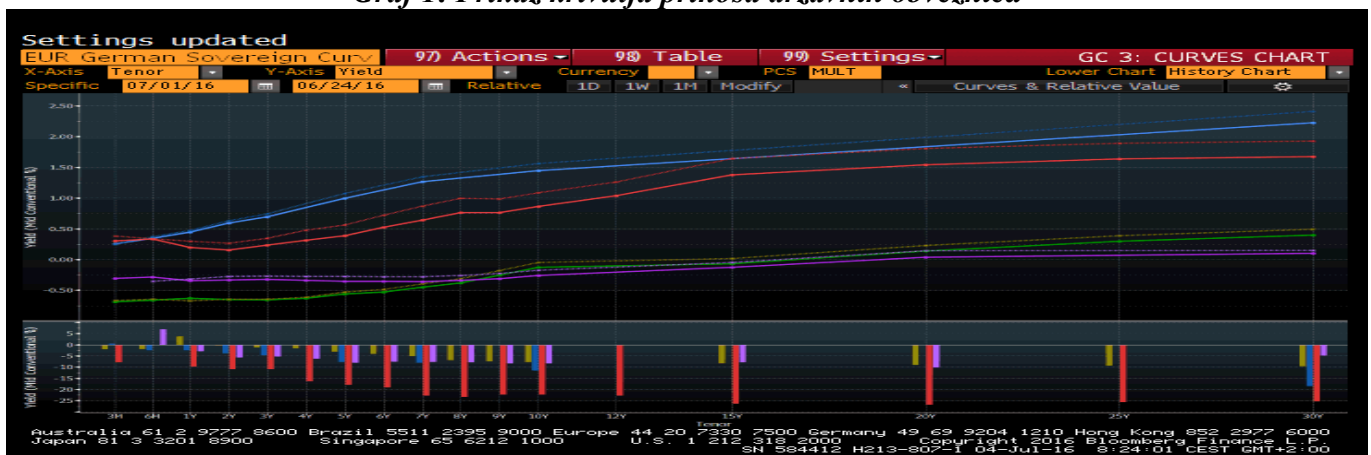
Tabela 1: Prikaz kretanja i prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	24.6.16	-	1.7.16	24.6.16	-	1.7.16	24.6.16	-	1.7.16	24.6.16	-	1.7.16
2 godine	-0,65	-	-0,65 →	0,63	-	0,59 ↘	0,27	-	0,16 ↘	-0,27	-	-0,33 ↘
5 godina	-0,53	-	-0,56 ↘	1,07	-	0,99 ↘	0,57	-	0,39 ↘	-0,27	-	-0,35 ↘
10 godina	-0,05	-	-0,13 ↘	1,56	-	1,44 ↘	1,09	-	0,86 ↘	-0,17	-	-0,25 ↘

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	24.6.16	-	1.7.16
3 mjeseca	-0,668	-	-0,689 ↘
6 mjeseci	-0,646	-	-0,665 ↘
1 godina	-0,637	-	-0,600 ↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 01.07.2016. godine (pune linije) i 24.06.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom protekle sedmice kretanje prinosa obveznica eurozone je i dalje bilo pod uticajem izlaska Velike Britanije iz EU i potencijalnih rizika koje rezultati mogu imati na EU. Tako je do četvrtka prinos na desetogodišnje njemačke obveznice zabilježio novi rekordno nizak nivo od -0,13%. Istog dana, rekordno niske prinose zabilježile su dvogodišnje (-0,661%) i petogodišnje (-0,567%) njemačke obveznice.

Kreditna rejting agencija S&P je smanjila rejting EU na AA sa AA+ pod uticajem fiskalne zabrinutosti za EU kada Velika Britanija, kao jedan od najbogatijih kontributora napusti ovaj blok. Predstavnic ECB-a su tokom protekle sedmice u izjavama ukazivali na potencijalne rizike odluke Velike Britanije na ekonomski rast, odnosno oporavak eurozone. Bloomberg je objavio da ECB razmišlja o ublažavanju pravila programa kupovina obveznica (kvantitativnih olakšica), kako bi osigurala da nakon glasanja u korist Brexita ima dovoljno obveznica koje će kupovati. Za sada izjave članova UV ECB-a ne ukazuju na spremnost da se raspravlja o promjeni monetarne politike.

MMF je povećao prognoze privrednog rasta Njemačke za tekuću godinu na 1,7% sa ranijih 1,5%, ali je smanjio prognoze za narednu godinu na 1,5% sa 1,6%, koliko je ranije očekivano.

Njemačka je emitovala jednogodišnje trezorske zapise po prinosu od -0,61%, Francuska tromjesečne (-0,543%), petomjesečne (-0,547%) i jednogodišnje (-0,541%), a Italija šestomjesečne (-0,15%) trezorske zapise. Italija je emitovala petogodišnje obveznice (po rekordno niskom prinosu od 0,33%), kao i desetogodišnje obveznice (1,35%).

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Monetarni agregat M3 - EZ (G/G)	MAJ	4,8%	4,9%	4,6%
2.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	JUN	0,0%	0,1%	-0,1%
3.	PMI indeks radnointenzivnog sektora – EZ	JUN	52,6	52,8	51,5
4.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	JUN	104,7	104,4	104,6
5.	Stopa nezaposlenosti – EZ	MAJ	10,1%	10,1%	10,2%
6.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	JUN	6,1%	6,1%	6,1%
7.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	MAJ	-	8,4%	8,3%
8.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	MAJ	11,7%	11,5%	11,6%
9.	Odnos duga i GDP-a – Italija (kvartalno)	I kvartal	-	4,7%	2,6%

SAD

Povećanje zabrinutosti zbog efekata koje bi izlazak Velike Britanije iz EU mogao imati na globalnu privredu tokom protekle sedmice je uticalo na rast tražnje za američkom finansijskom aktivom. Iz ovog razloga je zabilježeno smanjenje prinosa američkih obveznica, te su tokom protekle sedmice prinosi dvogodišnjih obveznica smanjeni na najniži nivo od oktobra prošle godine, prinosi na petogodišnje obveznice su na najnižem nivou u posljednje tri godine, a prinosi na desetogodišnje obveznice na najnižem nivou u posljednje četiri godine. Američka kriva prinosa je zabilježila i smanjenje nagiba u odnosu na period prije britanskog referenduma. Ovaj događaj je značajno uticao na smanjenje očekivanja učesnika na tržištu da će FOMC uskoro povećati referentnu kamatnu stopu. Sudeći prema fjučersima na FED-ovu referentnu kamatnu stopu, vjerovatnoća da će FOMC na nekom od naredna tri sastanka donijeti odluku o povećanju referentne kamatne stope trenutno iznosi od 0,0% do 2,0%. Pored toga, najveće očekivanje da će se desiti ovaj događaj, odnosno vjerovatnoću od 44,6%, ima sastanak FOMC-a u decembru 2017. godine.

Tokom protekle sedmice je zabilježen rast tražnje za američkim dionicama, te je dionički indeks Dow Jones povećan za 3,15% na sedmičnom nivou, a indeks S&P 500 za 3,22%.

Predsjednik FED-a iz St. Luisa, Bullard, je izjavio krajem protekle sedmice da očekuje da će izlazak Velike Britanije iz EU imati „minoran“ uticaj na američku privredu, te se zbog toga i dalje zalaže za povećanje referentne kamatne stope. Ipak, Bullard je izjavio da je veoma zabrinut zbog niskih inflatornih očekivanja. Međutim, njegov kolega iz Dalasa, Kaplan, je izjavio da bi odluka Britanaca da izađu iz EU, mogla uticati na usporenje globalnog ekonomskog rasta, te da je pitanje kakav će uticaj ta odluka imati na ostale zemlje u eurozoni. Predsjednica FED-a iz Klivlenda, Mester, je izjavila u petak da FED može sačekati sa povećanjem referentne kamatne stope, kao i da globalna ekonomska kretanja utiču na očekivanja ove institucije. Prema njenim riječima, dešavanja u Kini i kretanje cijene nafte i dalje predstavljaju najveće rizike za privredu SAD.

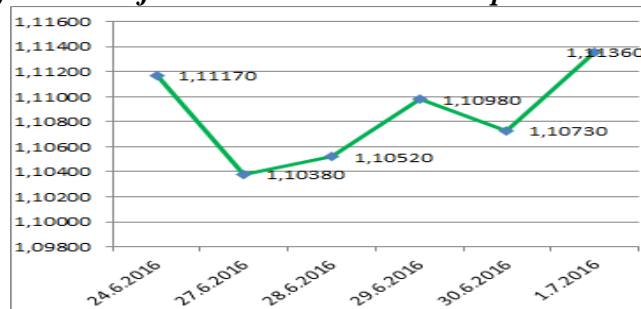
Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – finalni podatak (G/G)	I kvartal	1,0%	1,1%	1,4%
2.	Indeks lične potrošnje – finalni podatak (G/G)	I kvartal	2,0%	1,5%	2,4%
3.	Indeks kuća koje čekaju na realizaciju prodaje (M/M)	MAJ	-1,1%	-3,7%	3,9%
4.	Trgovinski bilans (USD milijardi)	MAJ	-59,5	-60,6	-57,5
5.	PCE deflator (G/G)	MAJ	1,0%	0,9%	1,1%
6.	Indeks ličnih prihoda (M/M)	MAJ	0,3%	0,2%	0,5%
7.	Indeks lične potrošnje (M/M)	MAJ	0,4%	0,4%	1,1%
8.	Indeks potrošačkog povjerenja	JUN	93,5	98,0	92,4
9.	ISM indeks radnointenzivne proizvodnje	JUN	51,3	53,2	51,3
10.	PMI indeks radnointenzivne proizvodnje	JUN	51,2	51,3	50,7

11.	Indeks radnointen. proizvodnje FED iz Ričmona	JUN	3	-7	-1
12.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	25. JUN	267.000	268.000	258.000

Tokom protekle sedmice USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD povećan sa niva od 1,1117 na nivo od 1,1136.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice GBP je nastavila da deprecira u odnosu na EUR i USD, što je posljedica rezultata referenduma i očekivanja tržišnih učesnika da će se Velika Britanija suočiti sa usporenim privrednim rastom, dok će BoE biti prinuđena da pojača monetarne stimulanse. Guverner BoE, Carney, je tokom sedmice izjavio da će BoE vjerovatno trebati dodatne stimulanse u ekonomiji tokom ljeta, nakon šokova koji su se desili kao posljedica rezultata referenduma u Velikoj Britaniji. Carney je upozorio da postoje limiti u tome koliko BoE može da snizi referentnu kamatnu stopu, ističući da BoE ima na raspolaganju brojne mjere i politike kojima može upravljati ekonomijom i ogromnim bankarskim sektorom kroz šokove koji su se materijalizovali nakon referenduma. Pored trenutne situacije u zemlji, dodatne pritiske na GBP stvara ogromni deficit tekućeg računa, kao i očekivanja da će strane investicije biti smanjene kao rezultat Brexita. Prva operacija likvidnosti koja je provedena nakon Brexita je pokazala da su banke snažno pojačale tražnju za gotovinom, te je tako zahtijevano duplo više sredstava nego što je alocirano. Ova operacija je, takođe, karakteristična po tome što je zabilježena najveća alokacija novca od strane BoE po najnižem stepenu prihvatljivog kolaterala. Rejting agencije S&P, Fitch i Moodys su snizile kreditni rejting Velike Britanije. S&P je snizio rejting sa AAA na AA, dok su druge dvije agencije rejting snizile sa AA + na AA uz negativan outlook. Kao posljedica trenutnog stanja u Velikoj Britaniji prinosi na desetogodišnje obveznice Velike Britanije su, tokom trgovanja u prošloj sedmici, smanjeni ispod 1%, što je rekordno nizak nivo.

Ministar finansija, Osborne, odrekao se cilja politike da se budžetski deficit Velike Britanije preokrene u suficit do 2020. godine, te je istakao da Velika Britanija treba da bude realistična oko dostizanja suficita do kraja dekade, s obzirom na to da ekonomija pokazuje jasne znakove usporenja nakon referenduma. Osborne, koji se zalagao za ostanak zemlje u EU bloku, takođe, je postavio cilj smanjenja korporativnog poreza na 15%, sa ciljem podsticanja poslovnih investicija u Velikoj Britaniji, nakon odluke glasača da zemlja napusti EU.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Nationwide cijene kuća (G/G)	JUN	4,9%	5,1%	4,7%
2.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	MAJ	2,2	2,8	0,1
3.	Hipotekarni krediti	MAJ	65.300	67.000	66.200
4.	Monetarni agregat M4 (G/G)	MAJ	-	1,8%	1,1%
5.	Gfk povjerenje potrošača	JUN	-2	-1	-1
6.	GDP (Q/Q) F	I KVARTAL	0,4%	0,4%	0,4%
7.	Tekući račun (u mlrd GBP)	I KVARTAL	-28,0	-32,6	-34,0
8.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) F	I KVARTAL	-	-0,6%	-0,5%
9.	PMI radnointenzivni sektor	JUN	50,1	52,1	50,4

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je bilježio rast sa nivoa od 0,81274 na nivo od 0,83869, dok je kurs GBP/USD smanjen sa nivoa od 1,3679 na nivo od 1,3267.

JAPAN

Tokom protekle sedmice prinosi na japanske državne obveznice sa dužim rokovima dospijeća su zabilježili rekordno niske nivoe, nakon što su rezultati referenduma u Velikoj Britaniji podstakli potražnju za sigurnijim državnim obveznicama. Reuters je objavio vijest da je, s jedne strane, premijer Abe dao instrukciju BoJ, koja se odnosi na osiguranje dovoljno likvidnosti na tržištima, dok je, s druge strane, Vlada Japana spremna pružiti fiskalnu podršku privrednom razvoju, odnosno proširiti planirane mjere poticaja za više od 10 biliona JPY. Japanski zvaničnici su u svojim izjavama protekle sedmice izrazili spremnost da hitno interveniše, ukoliko tržišne turbulencije postanu prekomjerne. Takođe, japanski premijer Abe istakao je da će Vlada Japana mobilizovati sve mjere politike, kako bi se ograničio negativan uticaj Brexita na japansku ekonomiju. Prema rezultatima kvartalnog istraživanja BoJ, objavljenim krajem sedmice, veliki proizvođači očekuju da će se kurs USD/JPY kretati u prosjeku oko 111,41 u tekućoj fiskalnoj godini, što je znatno veći nivo u odnosu na prethodne periode, te znak da nisu uzeti u obzir efekti nedavne aprecijacije JPY.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

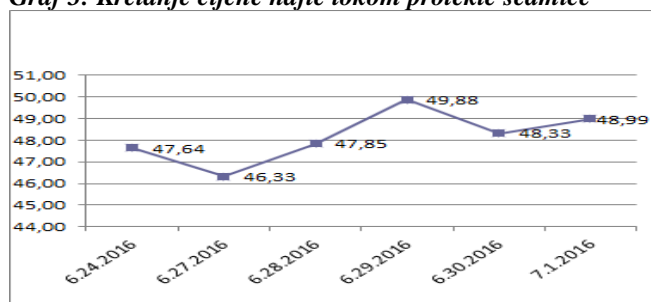
	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije (G/G)	MAJ	-0,5%	-0,4%	-0,3%
2.	Temeljna inflacija (G/G)	MAJ	0,6%	0,6%	0,7%
3.	Stopa nezaposlenosti	MAJ	3,2%	3,2%	3,2%
4.	Maloprodaja (G/G)	MAJ	-1,6%	-1,9%	-0,9%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	MAJ	1,9%	-0,1%	-3,3%
6.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	MAJ	-	34,5%	-16,9%
7.	PMI indeks radnointenzivnog sektora F	JUN	-	48,1	47,7
8.	Indeks povjerenja potrošača	JUN	41,1	41,8	40,9
9.	Prodaja automobila (G/G)	JUN	-	3,0%	6,6%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio rast sa nivoa od 113,65 na nivo od 114,16. JPY je blago deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY povećan sa nivoa od 102,22 na nivo od 102,52.

NAFTA I ZLATO

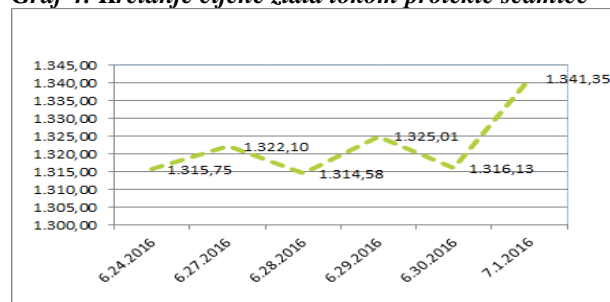
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena nafte je iznosila 47,64 USD (42,85 EUR). Početkom protekle sedmice cijena nafte je zabilježila smanjenje nakon što je aprecijacija USD uticala na pad tražnje za ovim energentom. Povećana volatilitnost kretanja cijene nafte je obilježila proteklu sedmicu i rezultat je i dalje prisutne volatilitnosti na tržištima, nakon objavljivanja rezultata referenduma u Velikoj Britaniji o izlasku iz EU. Značajan doprinos takvom kretanju cijene ovog energenta dalo je objavljivanje informacije o većem od očekivanog smanjenju zaliha nafte u SAD tokom treće sedmice juna. Ove informacije su podstakle špekulacije da bi uskoro moglo doći do uravnoteženja ponude i tražnje na tržištu ovog energenta. Uticaj na smanjenje cijene nafte u četvrtak imala je realizacija profita od strane učesnika na tržištu s obzirom na to da je na kvartalnom nivou cijena nafte povećana za 9,99 USD, odnosno 26,1%. Objavljivanje podataka o povećanju ISM pokazatelja prerađivačkog sektora u SAD na najviši nivo u posljednjih 16 mjeseci je doprinijelo rastu cijene nafte, koja je na zatvaranju tržišta u petak iznosila 48,99 USD (43,99 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.315,75 USD (1.183,55 EUR). Nakon što je cijena zlata zabilježila rast pod uticajem objavljivanja rezultata referenduma o izlasku Velike Britanije iz EU, početkom i sredinom protekle sedmice cijena ovog plemenitog metala nije bilježila značajne promjene. Kretanje cijene zlata je relativno bilo usklađeno sa kretanjem kursa EUR/USD. Tokom drugog kvartala tekuće godine cijena jedne fine unce zlata je povećana 83,69 USD, odnosno 6,79%, što je drugi kvartal zaredom da cijena ovog plemenitog metala bilježi rast, nakon što je šest kvartala zaredom bilježila smanjenje. Međutim, tokom trgovanja u petak cijena zlata je zabilježila značajan nivo rasta od 25,22 USD po jednoj finoj unci na dnevnom nivou pod uticajem objavljivanja podataka o stagnaciji kineskog prerađivačkog sektora, ali i špekulacija da bi FED mogao zadržati referentnu kamatnu stopu na trenutnom nivou, duže nego što se to ranije očekivalo. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.341,35 USD (1.204,52 EUR), što predstavlja njen najviši nivo zabilježen na zatvaranju tržišta od marta 2014. godine.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.